

Léčba bolesti u pacienta v domácí péči
Bc Libuše Dubová, Lerchová Renata
Jana -care 93 s.r.o.

Vážené dámy, vážení pánové.

Jmenuji se ..... a pracuji..., s mojí kolegyní jsme si pro Vás připravily krátkou přednášku, jak může domácí péče pomoci pacientovi trpící bolesti.

Na úvod mi prosím dovolu je krátké přiblížení, co je domácí péče, co je náplní sester pracujících v domácí péči.

Domácí péče je od roku 1990 nedílnou součástí moderního systému zdravotní i sociální péče v České republice. Její rozsah a působnost je definována v platném znění právních norem upravujících poskytování zdravotní i sociální péče. Nárok na domácí péči má každý občan, jehož ošetřující lékař po zhodnocení celkového zdravotního stavu a stavu vlastního sociálního prostředí klienta rozhodne o poskytování domácí péče.

Sestry, které pracují v domácí péči, musí být registrované, musí mít odpracováno minimálně 5 let u lůžka. A musí být schopny pracovat samostatně v terénu.

Jak funguje domácí péče?

Jak jsem již řekla, domácí péči předepisuje ošetřující lékař, může i na doporučení specialisty. Určí počet návštěv a úkony, které mají být provedeny u pacienta. Vše je hrazené pojišťovnou, klient si sám nic nehradí. Při první návštěvě si sestra zjistí všechna potřebná data, sepiše anamnézu. Dochází ke komplexnímu posouzení stavu pacienta, prostředí kde žije, s kým žije. Provede naordinovaná ošetření a domluví se na další návštěvě dle ordinace lékaře.

Bolest u klienta v domácí péči je stejně závažný problém, jako u klienta v nemocnici. Pro zvládnutí bolesti je důležitá spolupráce mezi sestrou domácí péče a ošetřujícím lékařem a v neposlední řadě, také spolupráce rodiny a klienta.

Nejčastěji se setkáváme s bolestí chronickou, s akutní bolestí, myšleno tím, bolest náhle vzniklou jako je třeba při infarktu myokardu se často nesetkáme. Sestra domácí péče, může léky podávat všemi způsoby, může aplikovat infúze, ale pouze bez léků, Pouze jako hydrataci. Nelze, aby sestra aplikovala infúzi třeba s opiáty. Nejčastěji se jedná o bolesti pohybového aparátu, které jsou chronické a vracejí se v atakách.

Mezi klienty domácí péče patří i lidé v terminálním stádiu života. Paliativní péči je nejlépe poskytovat doma, ve spolupráci s rodinou. V dnešní době, již existují tzv. Domácí hospice. Jsou to nestátní zdravotnická zařízení, která jsou schopna pomoci rodině, klientovi, mají ve svém týmu sestry, lékaře, psychoterapeuty, sociální pracovníky, dobrovolníky. Bohužel, péče není hrazena pojišťovnou a klient si vše hradí sám, nebo pokud pobírá příspěvek na tzv. Nemohoucnost, lze hradit z něho.

Tento tým pomáhá rodině a klientovi zvládnout poslední chvíle jeho života, tak aby je prožil důstojně a mezi rodinou.

Agentura domácí péče, která poskytuje paliativní péči, si může vykázat tzv. Signální kód, tak může vykonat neomezený počet návštěv.

Nyní mi dovolu je, abych Vám praxi ukázala na jedné krátké kazuistice.

Jedná se ženu, ročník 1953. Byla přijata do domácí péče v květnu letošního roku z rozhodnutí praktického lékaře pro bolesti SI skloubení, které má 2 měsíce, nyní již nenachází úlevovou polohu. Naordinovaná léčba byla injekce Novalginu + Ketonal 10krát /1 denně.

Pacientka v roce 2005 podstoupila operaci colorektálního carcinomu. Resekce části jater pro absces.

Trpí fibrozou plic.

Nekuřačka, alkohol nepije.

Invalidní důchodkyně, žije ve společné domácnosti s manželem.

Léky: Xeloda

Sestra dojíždí každý den, aplikuje injekce, pacientka dochází na RHB, kterou má předepsanou praktikem. Injekce se shledávají s efektem.

Po čtyřech dnech dochází opět k nástupu bolesti, opět ordinovány injekce Novalgin+Ketonal, ale již po-st-pa, 10 inj.

Dále lékař ordinuje Durogesic 25mg na tři dny.

Dle potřeby Mabron 150mg 1 tbl. p.o.

Na noc Stilnox tbl.

Zavádíme Deník bolesti.

Medikace bez efektu, dochází ke zhoršení stavu pacientky. Bolesti jsou kruté, omezující. Pacientka nemůže v noci spát, nechutenství.

V červnu již nasazen 1% Morfin 1 amp. i.m. Dle potřeby pacientky. Sestra dojíždí na zavolání pacientky.

Dále Mabron tbl.

Aulin tbl.

Durogesic navýšen na 100mg.

V červenci klientka odeslána onkologem kam dochází na kontroly, do ambulance bolesti. Kde naordinována léčba Sevredol 20mg 2-3tbl. Denně, střídat s Morfinem 1% /1 amp.

Klientka Sevredol netoleruje, má velké zažívací obtíže, vysazen a naordinován Morfin 1% 1 amp.im. R- V.

Po celou dobu efekt mizivý, bolesti jsou stále, což vede k špatnému psychickému stavu klientky. Klientka do dneška není plně seznámena se svou diagnózou. Manžel si není jist, zda by to psychické stránce zvládla. Klientka žije v domnění, že trpí „pouze“, bolestmi zad, které se vyléčí a bude vše v pořádku.

V srpnu pacientce opět v ambulanci bolesti nasazen Sevredol tbl. + Torecan supp..

Opět klientka Sevredol netoleruje, opět dochází k vysazení a je naordinován Morfin inj. 2/denně 1amp. im. Bez efektu, bolest je na stupni 10.

Po dohodě s praktickým lékařem je zvýšená dávka Morfinu na 3-4 ampule denně. Klientka trpí výraznou nespavostí a nechutenstvím.

Léčba je bez efektu, k úlevě nedochází.

Na začátku září, již je aplikován Morfin ráno a v poledne 1amp.im, večer 2amp. i.m.- bez efektu

Po týdnu navýšen R-P-V 2 amp. i.m.

Klientce je v ambulanci bolesti zaveden epidurální katétr do kterého si aplikuje směs léků (Marcain 0,5 20ml, Calypsol 250mg, Morfin 140mg, FR 100ml) 4ml po 4 hodinách. Dále na nevolnost Torecan supp.

Po 15ti dnech klientka doma s manželem situaci nezvládá. Trápí jí velké bolesti v epigastriu, zvrací, má úpornou zácpu, nechutenství. Rychlou lékařskou pomocí přivezena na chirurgickou ambulanci, kde se dožaduje hospitalizace. Hospitalizována k symptomatické terapii. Epidurální katétr jí byl odstraněn. Po týdnu propuštěna do domácího péče s medikací na bolest :

Nasazen Durogesic 100mg 2 náplasti na 3 dny, Morfium 30mg s.c. 2-3 denně, Indometacin supp. Při algických špičkách. Trvale nasazen Helicid 20mg 1-0-1 a Lactuosa 3x20ml.

Sestry domácí péče jezdí aplikovat Morfium dle ordinace lékaře.

Po celou dobu si klientka vede Deník léčby bolesti.

Sestry v domácí péči jsou schopny zajistit klientovi veškerý servis k odstranění, nebo alespoň k zmírnění bolesti. Mohou s klientem provádět rehabilitaci, naučit ho různé úlevové polohy, edukovat ho o možnostech které má on a jeho rodina.

Sestry jsou k dispozici 24h denně, 7dni v týdnu, 365 dní v roce.

Děkuji Vám za pozornost.

